
Utjecaj sporta na razvoj poduzetnosti mladih

Mladen Nikolašević,
Obrazovna grupa Zrinski, Zagreb, Republika Hrvatska
mladenn@katarinazrinski.hr

Sažetak - ragbi je prilično popularan sport u svijetu, a posljednjih godina sve je popularniji i u Hrvatskoj. Sadrži brojne elemente igre kao kompetitivna obilježja sve do razine profesionalnog sporta. Što je to što kroz ragbi utječe na razvoj poduzetnosti mladih? Dinamičnost sadržaja same igre, rizici ozljeda, ali i jasno izraženo preuzimanje odgovornosti za suigrače. No, ne samo to - sport pruža i mogućnost potpunog oslobođanja i izražavanja. Ragbi pruža mogućnost pripreme mladih ljudi za puno sudjelovanje u životu na svim sociokulturnim razinama. Naglašava inovativnost, integriranost i naprednost u smislu jačanja motivacije, uključivanje u rad kluba, otkrivanje vlastite osobnosti i razvijanje smisla za timski rad. To je svakako put koji vodi intelektualizaciji sporta te jasno izraženoj korelaciji s poduzetništvom i ostalim školskim predmetima.

Gljučne riječi - ragbi, sport, timski rad, poduzetnost

Uvod

Globalizacija koja se posljednjih godina očituje u svim porama društva, postavlja brojne izazove i u području sporta. Sve veća popularnost ragbija kod nas razlog je da istaknemo njegov pozitivan utjecaj na razvoj mladog čovjeka. Ragbi je iznimno dinamična i strukturalno zahtjevnija igra. Stoga, kroz kratki povijesni pregled te logiku igre i korelaciju ragbija s razvojem poduzetničkih kompetencija, nastoji se svima približiti ovaj sport i istaknuti ekonomski aspekt bavljenja ragbijem kod

mladih. Pozitivni učinci proizlaze iz činjenice da je ragbi timski sport. Dakle, nužan je timski rad kao i sposobnost preuzimanja rizika za uspjeh odnosno neuspjeh momčadi. Brojna pravila zahtijevaju od igrača poštivanje ne samo suigrača već i protivnika. Jasno je da ove osobitosti ragbija izravno utječu na osobnost mladog čovjeka, a u konačnici to su osobine primjenjive u svijetu poduzetnosti i razvoja poduzetnih ideja.

Povijesni pregled

Nastanak ragbija se pripisuje Webbu Ellisu iz Rugby-a 1823 (Flander, 1977). Igrajući jednu od varijanti nogometa, uzeo je loptu u ruke i počeo trčati. Trofej uručen pobjedniku svjetskih prvenstava nosi njegovo ime, a memorijalna ploča ispred škole u Rugby-u obilježava njegov pothvat. Najstariji ragbi klub je Dublin University Football club osnovan 1843. u Irskoj. Najstariji ragbi klub u Engleskoj je Blackbeath Rugby Club osnovan 1858. a sudjelovao je u stvaranju Engleskoga nogometnog saveza 1863. Kada je postalo jasno da će taj Savez zabraniti igranje loptom rukama te obaranje i držanje protivnika, Blackbeath se povukao iz Saveza. Isto su učinili ostali ragbijaški klubovi, učinivši tako završni korak u odvajanju nogometa i ragbija. Prva službena pravila ragbija napravio je 1871. Rugby Football Union. Uskoro su počeli nastajati i prvi ragbijaški savezi u državama s ragbijaškom tradicijom. Godine 1886. osnovan je International Rugby Board koji je i službeno postao vrhovna grana ragbija u čitavome svijetu 1890. godine kada ga je RFU priznao. Prijelaz iz amaterizma u profesionalizam imao je snažan utjecaj na mentalitet igrača, a i navijači su počeli masovno pratiti svoje reprezentacije na natjecanjima. Brojne tvrtke postale su sponzori klubovima, koji su na taj način postali bogatiji, a njihove domaće utakmice počeo je pratiti sve veći broj gledatelja, posebno u engleskom Premiershipu. Danas u svijetu postoji registriranih ragbi igrača preko 3 mil. a igra se u više od 80 zemalja na svim kontinentima. Dodatnu popularnost ragbi stječe ulaskom u olimpijsku obitelj sportova te se prvi put očekuje na olimpijskim igrama 2016. godine.

Razvoj poduzetničkih vještina kroz sport – ragbi kao primjer dobre prakse

Sport je natjecateljska aktivnost koja za glavni cilj ima razviti sve sposobnosti sportaša (motoričke, kognitivne i konativne) u svrhu postizanja vrhunskog sportskog rezultata. U ragbiju, cilj igre svake momčadi, koje su sastavljene od po 15 igrača, postizanje je što više bodova tijekom utakmice, a momčad koja ostvari veći broj bodova proglašava se pobjedničkom (Flander, 1977.).

Kroz logiku igre ragbija, moguće je povući mnogo paralela, odnosno istaknuti način na koji se kroz sport razvija poduzetnička kompetencija (znanja, vještine i stavovi) kod mladih sportaša, a koja je iznimno važna u svim aspektima života za razvoj samopouzdanje i odgovorne osobe, sposobne za timski rad. Osnovna logika ragbija je prenošenje lopte timskim radom igrača na protivničku stranu, pri čemu je glavni cilj položiti loptu na prostor u kojem se postiže bod. Kroz timski rad, igrači razvijaju svoje poduzetničke vještine: odgovornost, inovativnost, preuzimanje rizika, komunikativnost, samopouzdanje i mnoge druge. Odgovornost je iznimno važna osobina koju nositelji igre ragbija moraju posjedovati, a veže se uz njihovu sposobnost preuzimanja rizika za uspjeh odnosno neuspjeh momčadi, uz nužno poštivanje pravila igre i protivnika (Žugić, 2000.). S jedne strane igrači moraju biti samostalni i odgovorni za vlastitu igru, dok s druge strane moraju razviti sposobnost za timski rad, bez kojega nijedna momčad ne može uspjeti. Svaki igrač unutar momčadi ima svoju ulogu, a koja je usmjerena prema pobjeđivanju protivnika odnosno iskorištavanju njegovih slabosti. Svaku momčad čine napadačka i obrambena formacija. Glavna uloga napadača je osvajanje i očuvanje posjeda lopte dok je uloga braniča napredovanje prema protivničkom голу trčanjem s loptom u rukama, dodavanjem suigračima ili napucavanjem lopte nogom, pri čemu je cilj postizanje boda. Igrači moraju biti svjesni svoje uloge u timu i njenog utjecaja na uspjeh momčadi, pri čemu moraju težiti poboljšanju kvalitete, odnosno uspješnosti cijelog tima. Također moraju znati preuzeti rizik, biti svjesni okruženja u smislu obrane i napada (Žugić, 2000.). Njihova zadaća je također i promocija tima te vođenje računa o opremi namijenjenoj za igru (Žugić, 1996.). Kako bi momčad postigla vrhunske rezultate, nužno mora funkcionirati kao tim, održavajući dobru komunikaciju, poštovanje, međusobno se motivirati te se neprestano poticati na napredovanje odnosno usavršavanje, bez čega je nemoguće postići vrhunske rezultate.

Kapetan momčadi najvažnija je karika koja vodi cijeli tim prema pobjedi kao glavnom cilju. Njegova uloga ogleda se u razvijanju i odlučivanju o strategiji igre (tehnik i taktike u sportu), ukazivanju na pogreške i njihovo ispravljanje, a kao najvažnija ističe se njegova uloga motivatora odnosno vođe koji mora postojati u svakom timu (Horga, 1993.). Kapetan momčadi koordinira igru u obrani i napadu na način da sve prednosti i mane svojih suigrača stavi u funkciju rješavanja situacijskih zahtjeva na terenu, baš poput uspješnog menadžera nekog poduzeća koji svojim odlukama utječe na poslovni rezultat tržišne utakmice.

Zaključak

Kako bi se dao odgovor na pitanje što sport čini pogodnim oblikom utjecaja na razvoj poduzetnosti kod mladih opisana su, uz kratak povijesni kontekst, pravila i logika ragbija te njegov utjecaj u razvoju poduzetničkih kompetencija mladih sportaša. Karakteristike ove sportske igre imaju univerzalnu vrijednost i primjenjivost u drugim područjima ljudskog djelovanja. Pri tome se ističe timski rad, sposobnost preuzimanja rizika te snažan motiv i vještina pronalaženja adekvatnih rješenja u konkretnim situacijama. Sport kao takav posjeduje iznimnu vrijednost u stvaranju poduzetničkih osobina (inovativnost, odgovornost, komunikativnost, napredovanje...) koje svoju primjenjivost pronalaze u svim područjima života. Izreka: „Zdrav duh u zdravom tijelu“ (lat. *Mens sana in corpore sano*) na najbolji način prezentira utjecaj sporta u formiranju uspješnog poslovnog mladog čovjeka.

Literatura

Flander, Marijan, ur. (1975 - 1977). Enciklopedija fizičke kulture, Jugoslavenski leksikografski zavod, Zagreb

Horga, Smiljka (1993). Psihologija sporta, Fakultet za fizičku kulturu, Zagreb

Žugić, Zoran (1996). Uvod u sociologiju sporta, Društvena istraživanja, Vol.5 No.5-6 (25-26), Zagreb

Žugić, Zoran (2000). Sociologija sporta, Fakultet za fizičku kulturu Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb

Influence of sport on development of young entrepreneurs

Abstract - *rugby is a rather popular sport in the world and as of recent years it is becoming more popular in Croatia. It contains numerous elements of the game as competitive attributes all the way to professional sporting level. What is it that through rugby influences the development of entrepreneurship in youth? Dynamics of the its content, risks of injuries but also a clearly expressed overtaking of responsibility for team mates. But not only that – the sport gives the possibility of total freedom and expression. Rugby gives the opportunity of preparing young people for full participation in life on all socio-cultural levels. It emphasizes innovation, integration and advancement in the sense of strengthening motivation, involvement in activities of the club, discovery of personal abilities and developing a sense for teamwork. That is certainly the way that leads to intellectualisation of sport and clearly expressed correlation with entrepreneurship and other school subjects.*

Key words: *rugby, sport, teamwork, entrepreneurship*